

ТРЕЋЕ ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ БИЛИЋ против СРБИЈЕ

(Представка број 24923/15)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

17. октобар 2017. годне

Ова пресуда је правоснажна, али може бити предмет редакцијске измене.

У предмету Билић против Србије,
Европски суд за људска права (Треће одељење), на заседању Одбора
у саставу:

Pere Pastor Vilanova, *председник*,
Branko Lubarda,
Georgios A. Serghides, *судије*,
и Fatoş Ağacı, *заменик секретара Одељења*,
После већања на затвореној седници 26. септембра 2017. године,
Доноси следећу пресуду, која је усвојена тог дана:

ПОСТУПАК

1. Предмет је формиран на основу представке (број 24923/15) против Србије коју је Суду поднео, према члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: „Конвенција“), српски држављанин, господин Јован Билић (у даљем тексту: „подносилац представке“), 10. јуна 2014. године.

2. Подносиоца представке заступала је госпођа Т. Петровић, адвокат из Београда. Владу Србије (у даљем тексту: „Влада“) првобитно је заступао њен бивши заступник, госпођа В. Родић, коју је касније заменио садашњи заступник, госпођа Н. Плавшић.

3. Представка је 1. септембра 2015. године упућена Влади.

4. Влада је ставила примедбу на разматрање представке од стране Одбора. Пошто је размотрио примедбу Владе, Суд је одбацује.

ЧИЊЕНИЦЕ

I. ОКОЛНОСТИ ПРЕДМЕТА

A. Парнични поступак који је покренуо подносилац представке

5. Подносилац представке био је запослен у привредном друштву *XK Комгран и Комгран – Макиш доо*, из Београда (у даљем тексту: „дужник“). У релевантном тренутку, ово привредно друштво је имало већински друштвени капитал (види *Стоковић и други против Србије*, број 75879/14 и даље, ст. 10 -14, 8. март 2016. године).

6. Пошто дужник није испунио своје обавезе према запосленима, подносилац представке је поднео парничну тужбу тражећи исплату заосталих зарада и разних доприноса за социјално осигурање.

7. Други општински суд у Београду је 23. јуна 2003. године наложио дужнику да подносиоцу представке исплати одређене износе у вези са неисплаћеним зарадама и разне доприносе за социјално осигурање. Ова пресуда је постала правоснажна и извршна 25. јула 2005. године.

8. Подносилац представке се 26. септембра 2005. године обратио Четвртом општинском суду у Београду ради извршења пресуде од 23. јуна 2003. године.

9. Наведени суд је 18. јануара 2006. године наложио извршење пресуде и досудио подносиоцу представке трошкове настале у извршном поступку.

Б. Поступак пред Уставним судом

10. Подносилац представке је 27. октобра 2010. године изјавио уставну жалбу, тражећи обештећење за неизвршење пресуде у питању.

11. Уставни суд је 27. новембра 2013. године утврдио да је подносилац представке претрпео повреду „права на суђење у разумном року“ у вези са извршним поступком. Суд је наложио убрзање овог поступка и саопштио да подносилац представке има право на накнаду претрпљене нематеријалне штете у износу од 800,00 евра (ЕУР) претворено у националну валуту по курсу важећем на дан исплате.

12. Уставни суд је утврдио да је, пошто извршни поступак у питању још није завршен, уставна жалба преурађена у делу у коме се односи на материјалну штету и одбацио уставну жалбу.

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАЋЕ ПРАВО И ПРАКСА

13. Релевантно домаће право о статусу друштвених предузећа, извршним и стечајним поступцима изнето је у предметима *Р. Качанор и други против Србије*, број 2269/06 и друге, ст. 57. - 64. и ст. 71. -76, 15. јануар 2008. године и *Јовичић и други против Србије* (одлука), број 37270/11, ст. 88. - 93, 15. октобар 2013. године. Штавише, пракса Уставног суда у односу на друштвена предузећа, заједно са релевантним одредбама о уставним жалбама и приватизацији друштвених предузећа, изнета је у одлуци о допуштености у предмету *Маринковић против Србије* (одлука), број 5353/11, ст. 26. - 29. и ст. 31. - 44, 29. јануар 2013. године; у пресуди *Маринковић против Србије*, број 5353/11, ст. 29. - 32, 22. октобар 2013. године, одлуци у предмету *Феризовић против Србије* (одлука), бр. 65713/13, ст. 12-17, 26. новембар 2013. године.

ПРАВО

I. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛ. 6. СТАВ 1. И 13. КОНВЕНЦИЈЕ И ЧЛАНА 1. ПРОТОКОЛА БРОЈ 1

14. Подносилац представке притуживао се због пропуста Тужене државе да изврши правоснажну судску пресуду донету у његову корист. Овај предмет треба разматрати према чл. 6. став 1. и 13. Конвенције и члану 1. Протокола број 1, који у релевантном делу гласе како следи:

Члан 6. став 1.

„Свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама или о кривичној оптужби против њега, има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом, образованим на основу закона.“

Члан 1. Протокола број 1

„Свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.

Претходне одредбе, међутим, ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребним да би регулисала коришћење имовине у складу с општим интересима или да би обезбедила наплату пореза или других дажбина или казни.“

Члан 13.

„Свако коме су повређена права и слободе предвиђени у овој Конвенцији има право на делотворан правни лек пред националним властима, без обзира на то да ли су повреду извршила лица која су поступала у службеном својству.“

A. Допуштеност

15. Влада је тврдила да представку треба прогласити недопуштеном, због тога што је Уставни суд досудио подносиоцу представке извештај новчани износ као накнаду за претрпљену нематеријалну штету.

16. Подносилац представке је остао при ставу да су његове притужбе допуштене.

17. Суд констатује да је Уставни суд заиста утврдио да је подносилац представке претрпео повреду уставних права и досудио му је одређену суму као накнаду за нематеријалну штету. Међутим, за разлику од других таквих случајева, Уставни суд је пропустио да Држави наложи да из сопствених средстава исплати суме досуђене домаћом пресудом у питању (види, на пример, *Феризовић против Србије*, цитирана у горњем тексту, став 14.). Такође, позивајући се на своју судску праксу Суд подсећа да сума коју је Уставни суд досудио подносиоцу представке за

претрпљену нематеријалну штету не може да се сматра довољним обештећењем (*Стошић против Србије*, број 64931/10, ст. 66-68, 1. октобар 2013. године).

18. С обзиром на горе наведено, подносилац представке се и даље мора сматрати жртвом у смислу члана 34. Конвенције.

19. Пошто притужбе подносиоца представке нису ни очигледно неосноване у смислу члана 35. став 3 (а) Конвенције ни недопуштене по неком другом основу, оне се морају прогласити допуштеним.

Б. Основаност

20. Суд констатује да је домаћа пресуда у питању у предметном случају остала неизвршена до данас.

21. Он даље примећује да је често налазио повреде члана 6. Конвенције и/или члана 1. Протокола број 1 у предметима који покрећу питања слична онима покренутим у конкретном случају (види *Р. Качапор и друге подносиоце представки*, цитирана у горњем тексту, ст. 115-116. и 120; *Црнишанин и други против Србије*, бр. 35835/05 и даље, ст. 123-124. и 133-134, 13. јануар 2009. године).

22. Пошто је размотрио сав материјал који му је достављен, Суд сматра да Влада није истакла ниједну чињеницу, нити убедљив аргумент који би могли да га убеди да донесе другачији закључак у овом предмету. Према томе, дошло је до повреда члана 6. став 1. Конвенције и члана 1. Протокола број 1.

23. Пошто је донео овај закључак, Суд сматра да није неопходно да разматра суштински исту притужбу према члану 13. Конвенције (види уз одговарајуће измене, *Кин-Стиб и Мајкић против Србије*, број 12312/05, став 90, 20. април 2010. године).

II. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41. КОНВЕНЦИЈЕ

24. Члан 41. Конвенције прописује:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној страни.“

А. Штета, трошкови

25. Подносилац представке тражио је да се Држави наложи да, из сопствених средстава, исплати: (i) суме досуђене правоснажном пресудом донетом у његову корист 23. јуна 2003. године, као и утврђене трошкове извршног поступка; (ii) 3.722,00 евра на име нематеријалне штете; и (iii) износ за трошкове које ће утврдити сам Суд.

26. Влада није дала никакав коментар с тим у вези.

27. С обзиром на повреде утврђене у овом предмету и сопствену судску праксу (види, на пример, *Р. Качапор и друге подносиоце представке*, цитирана у горњем тексту, ст. 123-26 и *Црнишанин и други*, цитирана у горњем тексту, став 139.), Суд сматра да се захтеви подносиоца представке за материјалну штету у вези са исплатом преосталог дуга према пресуди морају прихватити. Влада ће, према томе, исплатити подносиоцу представке суме досуђене правоснажном домаћом пресудом донетом 23. јуна 2003. године, као и утврђене трошкове извршног поступка, умањене за износе који су можда већ исплаћени у вези са наведеном пресудом.

28. У вези са нематеријалном штетом, Суд сматра да је подносилац представке претрпео одређени нематеријални губитак због повреда Конвенције утврђених у овом предмету. С обзиром на своју судску праксу (*Стошић против Србије*, број 64931/10, ст. 66-68, 1. октобар 2013. године), Суд подносиоцу представке досуђује ЕУР 2.000,00, умањено за износе који су можда већ исплаћени с тим у вези на домаћем нивоу. Ова сума треба да покрије нематеријалну штету и трошкове.

Б. Законска камата

29. Суд сматра да је примерено да затезна камата буде заснована на најнижој каматној стопи Европске централе банке уз додатак од три процентна поена.

ИЗ ТИХ РАЗЛОГА, СУД, ЈЕДНОГЛАСНО,

1. *Проглашава* представку допуштеном;
2. *Утврђује* да је дошло до повреда члана 6. став 1. Конвенције и члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију;
3. *Утврђује* да нема потребе да посебно разматра притужбу према члану 13. Конвенције;
4. *Утврђује*
 - (а) да Тужена држава треба да исплати подносиоцу представке, из сопствених средстава и у року од три месеца, износе досуђене судском пресудом донетом у његову корист 23. јуна 2003. године, као и утврђене трошкове извршног поступка, умањене за износе који су можда већ исплаћени с тим у вези;
 - (б) да Тужена држава треба да исплати подносиоцу представке, у истом року, 2.000,00 евра (две хиљаде евра), умањено за износе који

су можда већ исплаћени с тим у вези на домаћем нивоу, на име нематеријалне штете, трошкова, плус сваки порез који се може наплатити на овај износ, који ће се претворити у валуту Тужене државе по курсу важећем на дан исплате;

(в) да по истеку горе наведена три месеца до исплате, треба платити обичну камату на горе наведене износе по стопи која је једнака најнижој каматној стопи Европске централне банке у законском периоду уз додатак од три процентна поена;

5. *Одбија* преостали део захтева подносиоца представке за правично задовољење.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаној форми на дан 17. октобра 2017. године, у складу са правилем 77 ст. 2. и 3. Пословника Суда.

Fatoş Aracı
Заменик секретара

Pere Pastor Vilanova
Председник